

Nr 108.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förhöjning av förra epidemisjuksköterskan Johanna Maria Johansson tillkommande pension från statens pensionsanstalt; given Stockholms slott den 10 februari 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 februari 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning fråga om förhöjning av förra epidemisjuksköterskan Johanna Maria Johansson tillkommande pension från statens pensionsanstalt.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Johansson är född den 31 augusti 1880 och således 58 år gammal;
att hon under tiden 10 maj 1903—31 december 1924 varit anställd såsom sköterska vid Hudiksvalls stads epidemisjukhus;

att Johansson i nämnda befattning från och med den 1 januari 1922 vunnit delaktighet i statens pensionsanstalt, därvid för beredande åt Johansson av hel pension vid uppnående den 31 augusti 1935 av föreskriven pensionsålder retroaktiv tjänstårsberäkning medgivits från och med den 31 augusti 1910 mot vederbörliga engångsavgifter;

att Johansson, sedan epidemisjukvården från och med år 1925 övertagits av Gävleborgs läns landsting, jämlikt beslut av styrelsen för förenämnda epidemisjukhus under tiden 1 januari 1925—25 oktober 1927 fortfarande tjänstgjort vid epidemisjukhuset, där driften under denna tid fortsatts genom stadens försorg men på landstingets bekostnad i avbidan på färdigställandet av nytt epidemisjukhus för landstingets räkning;

att Johansson på grund av sistnämnda tjänstgöring åtnjutit avlöning av landstinget, vilken avlöning utgått till och med utgången av år 1927;

att Johansson, som icke vunnit anställning vid landstingets nya epidemisjukhus i Hudiksvall, därefter under tiden intill utgången av april månad 1932 anlitats såsom reservsjuksköterska i Hudiksvalls stad i den öppna sjukvården och såsom vikarierande sjuksköterska vid vårdhemmet i Hudiksvall;

att drätselkontoret i Hudiksvall till statens pensionsanstalt erlagt pensionsavgifter för den av Johansson innehavda befattningen såsom sjuksköterska vid Hudiksvalls stads epidemisjukhus jämväl för åren 1925—1931, oaktat Johansson under denna tid icke innehaft pensionsberättigande befattning;

att nyss omförmälda befattning avförts från vidare delaktighet i statens pensionsanstalt från och med den 1 januari 1932;

samt att Johansson under tiden 1 maj 1932—31 december 1936 — med undantag för tiden 1 september—31 december 1934, varunder hon varit tjänstledig för enskilda angelägenheter — innehaft med pensionsrätt i statens pensionsanstalt förenad anställning såsom epidemisjuksköterska vid Gävleborgs läns landstings epidemisjukhus i Bergsjö och Bollnäs.

Den 5 februari 1937 har *statens pensionsanstalt* meddelat beslut rörande Johanssons rätt till pension. Pensionsanstalten beräknade därvid pensionen efter ett tjänstepensionsunderlag av 1,000 kronor samt tillgodoräknade Johansson såsom tjänstår en tid av omkring 18 år 8 månader eller tiden 31 augusti 1910—31 december 1924, då hon varit anställd i Hudiksvalls stads tjänst, samt tiden 1 maj 1932—31 december 1936, varunder hon innehaft pensionsberättigande befattning i Gävleborgs läns landstings tjänst, efter avdrag för förenämnda tid, då hon åtnjutit tjänstledighet för enskilda angelägenheter. Däremot fann pensionsanstalten icke någon del av tiden 1 januari 1925—30 april 1932 kunna tillgodoräknas henne såsom tjänstår. I enlighet härmed och då för full pension erfordras 25 tjänstår, tillerkände pensionsanstalten Johansson avkortad pension till belopp av 747 kronor för år. Härtill kommer pensionsförhöjning, 141 kronor för år, ävensom dyrtidstillägg. Hel pension till Johansson skulle uppgå till 1,000 kronor för år jämte pensionsförhöjning å 176 kronor för år och dyrtidstillägg.

Över statens pensionsanstalts omförmälda beslut anförde Johansson be-

svär hos Kungl. Maj:t under yrkande bland annat, att, då Johansson måste anses innehava för hel pension stadgat antal tjänstår men den henne tilldelade pensionen beräknats efter en tjänstetid av allenast 18 år 8 månader, därvid hänsyn icke tagits till hennes tjänstgöring under tiden 1 januari 1925 — 30 april 1932, Kungl. Maj:t måtte med ändring av pensionsanstaltens beslut tillerkänna henne hel pension.

I över besvären avgivet utlåtande anförde statens pensionsanstalt, bland annat, att då Johanssons anställning hos Hudiksvalls stad upphört med 1925 års ingång och då det förhållandet, att staden erlagt avgifter för åren 1925 — 1931 för den av henne tidigare innehavda befattningen, icke i och för sig syntes kunna berättiga henne till tjänstårsberäkning för sagda tid, pensionsanstalten funne formella hinder möta för ett medgivande på sätt hon ifrågasatt.

Genom utslag den 10 november 1937 fann *Kungl. Maj:t i regeringsrätten* ej skäl att göra ändring i statens pensionsanstalts beslut.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 15 december 1937 dagtecknad skrift har Johansson gjort framställning i syfte att utöver den henne tillerkända avkortade pensionen komma i åtnjutande av tilläggspension till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen motsvarade hel pension.

Statens pensionsanstalt har i utlåtande över sist omförmälda framställning anført i huvudsak följande:

Det tiden 1 januari 1925—30 april 1932 omfattande avbrottet i tjänstårsberäkningen synes närmast hava föranletts av epidemisjukvårdens omläggning och ej av något Johanssons förvållande. Då Johansson vann inträde i pensionsanstalten, torde hon haft grundad anledning räkna med att, bortsett från å tjänstårsberäkningen inverkan eventuell tjänstledighet samt möjligen ifrågakommande avgång med sjuk- eller invalidpension, vid uppnåendet av pensionsåldern, 55 år, bliva berättigad till hel pension. I betraktande av nu anförda omständigheter och med hänsyn till Johanssons mer än 7-åriga tjänstetid före den 31 augusti 1910, då hon fått börja räkna tjänstår för pension, finner pensionsanstalten skäligt, att hennes ansökan om tilläggspension på det sätt bifalles, att hon erhåller rätt att såsom tjänstår för pension räkna jämväl nyssnämnda tid 1 januari 1925—30 april 1932. Genom sådant medgivande, för vilket emellertid riksdagens medverkan lär vara erforderlig, skulle Johansson bliva berättigad till hel tjänstepension från och med den 1 januari 1937.

Statskontoret har anført, att ämbetsverket i likhet med statens pensionsanstalt funne skäligt, att Johansson medgäves rätt att såsom tjänstår för pension tillgodoräkna förenämnda tid 1 januari 1925—30 april 1932, därvid emellertid som förutsättning syntes böra gälla, att till pensionsanstalten för denna tid inlevererade avgifter för hennes pensionering icke återkrävdes.

Med hänsyn till omständigheterna i ärendet finner jag skäligt, att pensionen åt Johansson — med tillämpning från och med den 1 januari 1937, då Johansson avgått ur tjänst — beräknas såsom om Johansson innehade

för hel pension erforderligt antal tjänstår. Såsom villkor för dylikt medgivande synes emellertid, på sätt statskontoret föreslagit, böra gälla, att till pensionsanstalten för tiden 1 januari 1925—30 april 1932 erlagda avgifter för Johanssons pensionering icke återkrävas.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra epidemisjuksköterskan Johanna Maria Johansson må, räknat från och med den 1 januari 1937, å henne från statens pensionsanstalt tillkommande avkortad pension åtnjuta förhöjning med sådant belopp, att sammanlagda pensionen kommer att motsvara hel pension, under villkor dock att till pensionsanstalten för tiden 1 januari 1925—30 april 1932 för Johanssons pensionering erlagda avgifter icke återkrävas.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Henrik Klackenborg.